

Додаток 3
до наказу Міністерства
освіти і науки України
від 28.12.2006 N 864

КВАЛІФІКАЦІЙНА ХАРАКТЕРИСТИКА¹

Практичний психолог

Посадові обов'язки

Бере участь в організації освітньо-виховного процесу з метою забезпечення всебічного особистісного розвитку дітей, підлітків, молоді, зміцнення і захисту їхнього психічного здоров'я. Виявляє причини, що утруднюють становлення особистості дитини. Шляхом психодіагностики, консультування, психопрофілактики, психолого-педагогічної корекції, надає допомогу вихованцям, учням, учителям, батькам у вирішенні питань навчання, виховання і розвитку дітей та підлітків. Проводить психолого-педагогічну діагностику їхньої готовності до навчання, допомагає у виборі загальноосвітнього навчального закладу, профілю навчання згідно з рівнем індивідуального розвитку. Планує, розробляє, впроваджує в практику розвиваючі, корекційні програми навчально-виховної діяльності з урахуванням статевих, вікових, інших особливостей дітей. Сприяє пошуку, відбору, розвитку обдарованих дітей, вибору молоддю професії з урахуванням їхньої підготовки та здібностей.

Виявляє і обстежує вихованців, учнів, які потребують соціально-психологічної корекції, надає їм психолого-педагогічну допомогу. Настановленням і особистим прикладом утверджує повагу до принципів загальнолюдської моралі, батьків, жінки, культурно-національних, духовних цінностей України, країни походження, дбайливе ставлення до навколишнього середовища тощо.

Готує вихованців, учнів до життя в дусі взаєморозуміння, миру, злагоди між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами. Дотримується педагогічної етики та етичного кодексу психолога, поважає гідність дитини, захищає її від будь-яких форм фізичного або психічного насильства, пропагує здоровий спосіб життя. Здійснює первинну

¹ https://zakononline.com.ua/documents/show/12321_12321

профілактику алкоголізму, наркоманії, інших шкідливих звичок серед дітей, підлітків. Проводить психологічну експертизу і психолого-педагогічну корекцію асоціальної поведінки, психологічну реабілітацію неповнолітніх. Бере участь у роботі комісій з питань соціально-правового захисту дітей, психолого-медико-педагогічних консультацій тощо. Сприяє формуванню психологічної культури вихованців, учнів, учителів, батьків. Консультує керівників, працівників навчальних закладів та освітніх установ з питань психології організації та управління навчально-виховним процесом. Постійно підвищує свій професійний рівень, загальну культуру.

Повинен знати

Повинен мати знання в обсязі вищої освіти зі спеціальності "Психологія", "Практична психологія". Має знати загальну, соціальну, педагогічну, вікову психологію, психологію особистості, загальну педагогіку, основи дефектології, сексології, профорієнтації і психології праці, психодіагностики, психопрофілактики, психотерапії, психогігієни, структуру системи освіти, психологію управління; форми, методи, засоби ефективного навчання і виховання, діагностики і корекції психічного розвитку дитини; програмно-методичні матеріали і документи щодо обсягу, рівня освіти дітей, вимоги до нормативного забезпечення навчально-виховного процесу; індивідуальні характеристики вихованців, учнів, соціальні, культурні, психологічні інші умови їхнього навчання та виховання; основні напрямки і перспективи розвитку освіти, психолого-педагогічної науки; Закон України "Про освіту" (1060-12), Декларацію прав людини (995_015), Конвенцію ООН про права дитини (995_021), етичний кодекс психолога, інші законодавчі і нормативно-правові акти та документи з питань навчання і виховання дітей та молоді; державну мову відповідно до чинного законодавства про мови в Україні.

Повинен вміти

Ефективно застосовувати професійні знання в практичній діяльності: проводити психологічну діагностику, соціально-психологічні обстеження, індивідуальні та групові консультації з дітьми і дорослими, здійснювати індивідуальну і групову психокорекцію, розробляти і реалізовувати програми профілактики відхилень у поведінці та розвиткові, формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки, здійснювати соціально-психологічну і психолого-педагогічну експертизу, за результатами своєї діяльності готувати звіти, висновки і рекомендації для педагогів, батьків, вихованців, органів і установ освіти; здійснювати педагогічну (просвітницьку)

роботу в галузі психології; розв'язувати конфлікти; самостійно підвищувати свій професійний рівень.

Повинен мати

Ціннісні орієнтації, спрямовані на всебічний культурний, духовний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, творчу психолого-педагогічну діяльність, розвинуті комунікативні здібності і навички, глибокі і системні професійні знання.

Кваліфікаційні вимоги до категорій

Практичний психолог вищої категорії має вищу освіту зі спеціальності "Психологія", "Практична психологія", проявляє високий рівень професіоналізму, ініціативи, творчості, дотримується етичного кодексу психолога, досконало володіє ефективними формами, методами психологічного забезпечення навчально-виховного процесу, досяг високої результативності, якості своєї праці, відзначається загальною культурою, моральними якостями, що служать прикладом для наслідування, має власні методичні розробки. Стаж роботи на посаді практичного психолога - не менше 5 років.

Практичний психолог I категорії має вищу освіту зі спеціальності "Психологія", "Практична психологія" виявляє ґрунтовну професійну компетентність, дотримується етичного кодексу психолога, добре володіє ефективними формами, методами психологічного забезпечення педагогічного процесу, досяг значних результатів у психолого-педагогічній діяльності, відзначається загальною культурою, моральними якостями, що служать прикладом для наслідування. Стаж роботи на посаді практичного психолога – не менше 3 років.

Практичний психолог II категорії має вищу освіту зі спеціальності "Психологія", "Практична психологія", виявляє достатній професіоналізм, дотримується етичного кодексу психолога, використовує сучасні форми, методи психологічного забезпечення навчання та виховання, розвитку дітей, вихованців, учнів, досяг вагомої результативності у психолого-педагогічній діяльності, відзначається загальною культурою, моральними якостями, що служать прикладом для наслідування. Стаж роботи на посаді практичного психолога - не менше 1 року.

Практичний психолог має вищу освіту зі спеціальності "Психологія", "Практична психологія", професійно компетентний, дотримується етичного кодексу психолога, забезпечує нормативні рівні психологічної підтримки навчально-виховного процесу, задовольняє етичним та культурним вимогам до педагогічних працівників.